

**DEJEUNER-DEBAT VIP
VIP-LUNCHDEBAT**

**Het nieuwe Wetboek van
Vennootschappen:
welke impact op uw onderneming?**

**Nouveau Code des sociétés :
quel impact pour votre entreprise ?**

29.05.2017

DE HERVORMING VAN HET VENNOOTSCHAPS- EN VERENIGINGSRECHT

Koen Geens

Minister van Justitie

I. Nood aan een grondige hervorming

- Talrijke wijzigingen sedert een halve eeuw aan het W.Venn.
- Verouderde bepalingen of weinig gebruikte vennootschapsvormen werden niet opgeheven.
- Overdreven ijver van de wetgever bij omzetting Europese richtlijnen (bv. toepassing kapitaalrichtlijn op de BVBA) en toevoeging Belgische regelgeving (bv. kruisparticipaties)

- Codificatie van 1999 bleef, ondanks zijn merites, vooral een coördinatie: dat was ook de opdracht
- In Europa: “action plans” van 2003 en 2012: harmonisatie van het vennootschapsrecht geen prioriteit meer, belangstelling gaat vooral uit naar het financieel recht; bottom-up harmonisatie via rechtspraak HvJ over vestigingsrecht

- Concurrentie van buurlanden (SAS in Frankrijk, Wet vereenvoudiging en flexibilisering BV-recht, hervorming in Luxemburg, light vehicle competition vanuit het VK)
- Belang van kwalitatief hoogstaand en stabiel vennootschapsrecht voor vestigingsplaats ondernemingen (vergelijk Delaware, Nederland, Zwitserland)
- Noodzaak van fundamentele hervorming en vereenvoudiging voor competitiviteit Belgisch vennootschapsrecht

II. De wordingsgeschiedenis van de hervorming

- Voorstellen 2010
- Groep van 14 professoren tekenen krachtlijnen uit van een mogelijke hervorming
- Voorstelling van resultaten op studiedag van 28 maart 2014
- Informele consultaties op basis van verslagboek en vragenlijst
- Oprichting Belgisch Centrum voor Vennootschapsrecht
- Regeerakkoord oktober 2014
- Verdere uitwerking voorstellen en overhandiging beleidsnota aan Minister van Justitie (juli 2015)

- Toelichting voorstellen in Commissie voor handels-en economisch recht van Kamer van Volksvertegenwoordigers (6 oktober 2015)
- Groep van 4 “experten” schrijft teksten uit in overleg met kabinet Minister en administratie – begeleiding stuurgroep en hulp specialisten van het BCV
- Voorbehoud: de teksten zijn nog niet definitief en worden op dit ogenblik in IKW besproken

III. Krachlijnen van de hervorming

§1. Algemeen opzet

- Hoofddoel: allesomvattende hervorming om onze ondernemingen een modern en efficiënt werkinstrument aan te bieden
- Tevens hervorming verenigingsrecht
- Basisfilosofie:
  - Doorgedreven vereenvoudiging
  - Verregaande flexibilisering
  - Aandacht voor Europees recht en internationale ontwikkelingen maar geen “goldplating”
  - Meer statutaire vrijheid maar met “default” oplossingen

§2. Afschaffing onderscheid burgerlijke en handelsvennootschappen

- Het WER voert een nieuw ondernemingsbegrip in ; het begrip daden van koophandel wordt afgeschaft
- Het onderscheid tussen burgerlijke en handelsvennootschappen verdwijnt met Wetboek Koophandel
- Alle vrije beroepers, landbouwers en verenigingen worden in beginsel aan het ondernemingsrecht onderworpen
- Eén ondernemingsrechtbank
- Insolventiewetgeving op alle ondernemingen van toepassing

§3. Integratie vennootschaps- en verenigingsrecht

- Verenigingen en stichtingen worden als ondernemingen gekwalificeerd
- Mogen economische activiteiten uitoefenen, vgl. belangloos doel
- Kan uiteraard statutair verboden worden
- Onderscheid tussen vennootschappen en verenigingen/stichtingen wordt winstuitkering(sverbod)
- Vennootschappen beogen verrijking van de vennoten/aandeelhouders
- Verenigingen en stichtingen mogen noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks enig vermogensvoordeel uitkeren, tenzij voor belangeloze doeleinden
- Afschaffing beroepsvereniging
- Quid landbouw, erkende CV en VSO?

§4. Afschaffing publieke vennootschap. Eenvormig begrip genoteerde vennootschap

- Begrip “vennootschap die een publiek beroep op het spaarwezen doet of heeft gedaan” wordt afgeschaft
- De “genoteerde vennootschap” is de (naamloze) vennootschap waarvan de aandelen (of de certificaten) toegelaten zijn tot de verhandeling op een gereguleerde markt
- In genoteerde vennootschappen: statutaire mogelijkheid een dubbel stemrecht in te voeren voor volgestorte aandelen die ten minste 2 jaar op naam van dezelfde aandeelhouder zijn ingeschreven
- Aanpassing toepassingsfeer art. 523, 524, 556 W.Venn.

§5. Beperking aantal vennootschapsvormen

- Beperking aantal vennootschapsvormen tot 4 fundamentele vormen:
  - De personenvennootschap (maatschap, VOF, CommV)
  - BV/SRL (huidige BVBA)
  - CV
  - NV
- Afschaffing CVOA, Comm.VA, ESV, LV (quid VSO?)
- Behoud Europese vormen: EESV, SE en SCE

A. De personenvennootschap

- De maatschap: vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid. De “tijdelijke” en de “stille” vennootschap worden modaliteiten van de maatschap
- De maatschap verwerft rechtspersoonlijkheid als de vennoten de daartoe vereiste formaliteiten vervullen
- De maatschap met rechtspersoonlijkheid is een VOF wanneer alle vennoten onbeperkt en hoofdelijk aansprakelijk zijn, of een CommV wanneer er gecommanditeerde en stille vennoten zijn
- De toepasselijke regels (geïnspireerd op huidige artikelen 18 tot 55 W.Venn.) vormen een afzonderlijk boek maar gelden niet als aanvullend recht voor de andere vennootschapsvormen (bv. leeuwenbeding)

B. De BV

- Grondig hervormd: grotere flexibiliteit naar Nederlands model, grotendeels dezelfde mogelijkheden als in de NV
- Afschaffing kapitaal (afschaffing S-BVBA) met begeleidende maatregelen:
  - Vereiste van toereikend aanvangsvermogen
  - Wettelijke minimuminhoud financieel plan
  - Behoud verplichte controle waardering van inbrengen in natura
  - Verplichting voor bestuursorgaan om bij uitgifte van nieuwe aandelen de uitgifteprijs te verantwoorden in bijzonder verslag, met controle door de commissaris

De BV

- Mogelijke statutaire delegatie aan bestuursorgaan om nieuwe aandelen uit te geven naar analogie met toegestaan kapitaal
- Dubbele test voor alle vormen van winstuitkering:
  - AV beslist over winstbestemming en zorgt ervoor dat het nettoactief niet negatief wordt
  - Besuursorgaan mag slechts overgaan tot uitkering na uitvoeren van liquiditeitstest (t.a.v. opeisbare schulden over periode van ten minste 12 maanden)
- Aanpassing alarmbelprocedure
- Geen invloed op jaarrekeningenrecht en fiscaal recht

De BV

- BV kan converteerbare obligaties en inschrijvingsrechten uitgeven
- Overdracht van effecten: huidige regeling behouden als “defaultoplossing”, maar vrije overdraagbaarheid mogelijk
- Bestuur:
  - Door één of meer bestuurders, al dan niet in college
  - Vrij afzetbaar, of afzetbaarheid onderworpen aan opzeggingstermijn of vergoeding, of (statutair) onafzetbaar
  - Mogelijke delegatie van dagelijks bestuur
- Statutaire mogelijkheid ten laste van het vermogen uit te treden

C. De CV

- Voorbehouden voor de “echte” coöperatieve: vennoten zijn tevens leveranciers of klanten; deel van de winsten uitgekeerd onder de vorm van ristorno's
- Algemeen: beheerst door dezelfde regels als BV
- Grote statutaire vrijheid om intreding en uittreding ten laste van het vermogen te regelen, maar, gelet op afschaffing (minimum)kapitaal, enkele nieuwe dwingende bepalingen ter bescherming van de schuldeisers

D. De NV

- Bestuur:
  - Statuut bestuurders:
    - Moeten zelfstandigen zijn
    - Herroepbaarheid ad nutum blijft de defaultregel maar de statuten kunnen hiervan afwijken (opzeggingstermijn of – vergoeding)
  - Monistisch collegiaal bestuur blijft defaultoplossing
  - Verruiming begrip dagelijks bestuur
  - Mogelijkheid van enige bestuurder (die een rechtspersoon kan zijn) zoals in Comm.VA

De NV

- Facultatief “echt” duaal systeem:
  - Directieraad en raad van toezicht gescheiden organen (samenstelling en bevoegdheid)
  - RT bevoegd voor algemeen beleid, strategie, toezicht, en door het wetboek voorbehouden bevoegdheden; DR voor andere bevoegdheden
- Algemene vergadering: ruimer gebruik digitale communicatie met aandeelhouders

De NV

- Kapitaal: weinig wijzigingen wegens toepassing kapitaalregime 2^e Richtlijn
- Aandelen:
  - Uitgifte mogelijk door AV of Bestuursorgaan onder, boven of met de fractiewaarde v.d. oude aandelen
  - Verplicht verslag van bestuursorgaan ter verantwoording uitgifteprijs
  - Verscherpen v.deze verplichting in art. 598 met strenge belangenconflictenregeling i.p.v. wettelijke minimumprijs

§6. Wijzigingen die voor meerdere vennootschapsvormen gelden

- A. Gelden voor alle rechtspersonen:
  - Nietigheid besluiten van organen: worden van toepassing op alle organen incl. vervaltermijn van 6 maand
  - Openbaarmaking: zoveel mogelijk digitale communicatie
  - Beperking aantal strafbepalingen
- B. Voor de BV en de NV:
  - Geen pluraliteitsvereiste meer; de enige aandeelhouder kan een rechtspersoon zijn; afschaffing v.d. E-BVBA
  - Geschillenregeling: verduidelijking en verruiming bevoegdheid van de rechter

- C. Voor de BV, de CV en de NV:
  - Meervoudig stemrecht onbeperkt toegelaten, maar quorum/meerderheid voor doelwijziging vereist voor invoering na oprichting
  - Versoepeling regeling interimdividenden
  - Vereenvoudiging inkoop v. eigen aandelen, maar gelijke behandeling vereist bij vervreemding
  - Regelgeving kruisparticipaties beperkt tot regels van Europese origine (b.v. opheffing verbod horizontale kruisparticipaties)
  - Regime obligaties wordt grotendeels aanvullend recht

§7. Herstructurering

- Rechtzetting diverse inconsistenties en technische aanpassingen
- Wettelijke regeling partiële splitsing

§8. Vennootschappelijk internationaal privaatrecht

- De statutaire zetelleer komt in de plaats van de werkelijke zetelleer
- Invoering procedure van grensoverschrijdende zetelverplaatsing

§9. Overgangsrecht en begeleidende maatregelen

- Voldoende termijn voor de inwerkingtreding
- Gepaste termijn voor aanpassing van statuten
- Voor afgeschafte vennootschapsvormen:
  - Bijzondere regels in het wetboek
  - Begeleidende maatregelen in andere wetten

DEJEUNER-DEBAT VIP VIP-LUNCHDEBAT

Het nieuwe Wetboek van Vennootschappen: welke impact op uw onderneming?

**Nouveau Code des sociétés :
quel impact pour votre entreprise ?**

29.05.2017